

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง จัดตั้งงานกิจกรรมสหกรณ์ ตามข้อบังคับกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ประเภทกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยมีวัตถุประสงค์ ส่งเสริมความรู้ ทักษะในการเรียนรู้ระบบกิจกรรมสหกรณ์โดยวิธีปฏิบัติจริง ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ การปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตย โดยวิธีการของกิจกรรมสหกรณ์ ส่งเสริมให้มีน้ำใจร่วมกัน การมีน้ำใจ เสียสละสามัคคี ซื่อสัตย์และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก โดยวิธีร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์กับสมาชิกโดย จัดหาสินค้ามาจำหน่าย ช่วยจำหน่ายผลผลิตของสมาชิก รับฝากเงินจากสมาชิก แนะนำ ส่งเสริม อบรมสมาชิกให้มีความรู้ด้านกิจกรรมสหกรณ์ ตั้งแต่ พ.ศ.2522 และได้ปรับปรุงข้อบังคับใหม่ในปี พ.ศ. 2529 ซึ่งใช้บังคับมาจนกระทั่งปัจจุบัน คณะกรรมการที่เข้ามาดำเนินการมีการเลือกตั้งใหม่ทุก 2 ปี ทำให้ไม่มีความต่อเนื่องในการบริหารงาน จำนวนนักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้นจาก 700 คน ในปีการศึกษา 2522 เป็น 3,500 คน ในปีการศึกษาปัจจุบัน การดำเนินงานของกิจกรรมสหกรณ์ ใช้ระบบเอกสาร ในการจัดทำรายงาน การออกใบเสร็จรับเงิน การตรวจนับสินค้า การบันทึกบัญชีสมาชิก การคำนวณยอดเงินปันผล แต่ละปีใช้เวลาประมาณหนึ่งเดือนในการจัดทำงบการเงิน และบัญชีเงินปันผลให้กับสมาชิก ทำให้เกิดความล่าช้าในการจัดทำงบการเงินและปันผลให้กับสมาชิกเป็นประจำทุกปี

จากปัญหาที่พบดังกล่าวข้างต้นประมวลผลได้ว่า

1. กิจกรรมสหกรณ์ ใช้ระบบเอกสารในการบริหารงาน เก็บข้อมูลลงเพิ่มเอกสาร การจำหน่ายสินค้า ทำให้ไม่สามารถทราบยอดสินค้าแต่ละรายการที่ถูกต้องได้ การตรวจนับสินค้าเมื่อสิ้นงวดใช้เวลานานเนื่องจากสินค้ามีจำนวนมาก การคำนวณเงินปันผลยอดซื้อสินค้าใช้เวลาสรุปหลายสัปดาห์ ไม่มีระบบปันผลให้กับสมาชิกเป็นรายบุคคล ทำให้สมาชิกไม่สนใจในการเข้ารับบริการ

2. จำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่การบริการ และการบริหารงานยังเป็นรูปแบบเดิม อีกทั้งคู่แข่งซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามสหกรณ์วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง มีร้านเซเว่นอีเลเว่น เปิดให้บริการเป็นที่นิยมของนักศึกษาซึ่งเป็นวัยรุ่น ทำให้ต้องมีการปรับระบบเพื่อรองรับการแข่งขัน และมีร้าน

ขายของชำที่จำหน่ายสินค้าเช่นเดียวกันกับสหกรณ์ แต่มีปริมาณสินค้าและชนิดสินค้าให้เลือกซื้อ มากกว่า หลายรายการมีราคาถูกลงกว่า

3. ระบบสต็อกสินค้าจัดเก็บเป็นเอกสาร ทำให้ไม่สามารถทราบจำนวนสินค้าแต่ละชนิด ที่มีจำหน่าย และไม่สามารถทราบถึงการเคลื่อนไหวของสินค้าแต่ละชนิด รวมทั้งต้นทุน กำไรของ สินค้าแต่ละชนิดที่จะช่วยให้การตัดสินใจในการวางสินค้าจำหน่าย

4. ปัญหาด้านการประมวลผล การสรุปยอดขาย จำนวนสินค้าแต่ละชนิดที่ขายได้ รายงาน ต่าง ๆ ใช้เวลานานเนื่องจากข้อมูลของระบบงานเป็นเอกสาร ทำให้ขาดความถูกต้อง น่าเชื่อถือ

5. มีสินค้าบางชนิดที่มีช่วงจำหน่ายในช่วงสั้น ๆ แต่มีปริมาณมากทั้งการสั่งซื้อและ ช่วงเวลาในการจัดการสั้น เช่น เครื่องแบบนักศึกษา หนังสือ สมุดบัญชี เป็นต้น ต้องรีบสรุปการ จำหน่ายเพื่อคืนสินค้า เมื่อผ่านช่วงเปิดเทอมในระยะเวลาหนึ่ง เนื่องจากต้องใช้เวลาตรวจนับเพียง ปีละครั้งเดียว เกิดความสับสนในการตรวจนับสินค้าเหล่านี้

6. ไม่มีระบบรายงานผลที่ช่วยในการตัดสินใจ เนื่องจากไม่มีระบบที่จะสรุปรายงาน ยอดขายสินค้าประจำวัน ประจำงวด การเคลื่อนไหวของสินค้า ทำให้ไม่สามารถพยากรณ์ความ ต้องการสินค้าของสมาชิกได้ถูกต้อง สินค้าบางรายการอยู่บนชั้นจนหมดอายุ ทำให้เกิดความสูญเสีย

ปัจจุบันมีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปประเภทต่าง ๆ มาใช้ในธุรกิจโดยทั่วไป ผู้ศึกษาได้ ศึกษาถึงโปรแกรมสำเร็จรูปประเภทต่าง ๆ ที่มีจำหน่ายโดยทั่วไปในท้องตลาด เช่น EXPRESS 4 , ACCOUNT TIS, HAPPY SOFT เป็นต้น ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านบัญชี สำหรับร้านค้าปลีก ที่ใช้ในงานบัญชี สต็อก แคชเชียร์ และรายงานทางด้านการเงิน ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ว่าเมื่อนำโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีมาใช้ในการปฏิบัติงาน จะช่วยแก้ปัญหาในด้านความล่าช้า ความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูล ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการโปรแกรมข้างต้น ใช้ได้ดีต่อธุรกิจร้านค้า แต่ไม่สามารถนำมาใช้ในงานกิจกรรมสหกรณ์ได้ เนื่องจากงานกิจกรรมสหกรณ์มีกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับเงินกู้ ทะเบียนสมาชิก ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ กับงานกิจกรรมสหกรณ์ โดยพัฒนาโปรแกรมให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของกิจกรรมสหกรณ์ โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ระบบและฐานข้อมูลเดิม เพื่อที่จะนำเอาระบบคอมพิวเตอร์และระบบบาร์โค้ดมาแก้ปัญหาต่าง ๆ ในระบบงานเดิม เพื่อให้งานกิจกรรมสหกรณ์ มีระบบงานใหม่ ทำงานได้ รวดเร็ว ตรวจเช็คสินค้าได้ถูกต้อง แก้ไขป้องกันความผิดพลาด ออกใบเสร็จได้ถูกต้องโดยระบบ บาร์โค้ด ปั่นผลให้กับสมาชิกเป็นรายบุคคล และรองรับกับจำนวนสมาชิกที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี มีระบบรายงานต่าง ๆ ที่จะช่วยการตัดสินใจ ในการบริหารงานกิจกรรมสหกรณ์ และส่งผลดี ต่อการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาระบบและขั้นตอนการดำเนินงาน ของงานกิจกรรมสหกรณ์วิทยาลัย
อาชีวศึกษาลำปาง

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์ความต้องการ สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์
ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

1.2.3 เพื่อออกแบบระบบบริหารงานที่เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในงานกิจกรรม
สหกรณ์ได้จริง

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1.1 ทำการศึกษาขั้นตอนการทำงานปัจจุบัน ของงานกิจกรรมสหกรณ์วิทยาลัย
อาชีวศึกษาลำปาง

1.3.1.2 ศึกษาและวิเคราะห์ระบบงานเดิมและความต้องการ ของงานกิจกรรม
สหกรณ์วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

1.3.1.3 จัดทำแผนภาพการไหลเวียนของข้อมูล (Data Flow Diagrams: DFD) ของ
ระบบงานใหม่

1.3.1.4 จัดทำพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary)

1.3.1.5 ออกแบบฐานข้อมูลของงานกิจกรรมสหกรณ์ตามที่ได้ทำการวิเคราะห์

1.3.1.6 ออกแบบ Interface ส่วนติดต่อกับผู้ใช้งาน

1.3.1.7 พัฒนาโปรแกรมระบบบริหารงานกิจกรรมสหกรณ์วิทยาลัยอาชีวศึกษา
ลำปาง โดยใช้

-โปรแกรม Microsoft Visual Basic V.6 สำหรับส่วนติดต่อกับผู้ใช้และ
การเรียกใช้ฐานข้อมูล

-โปรแกรม Personal Oracle 8 for Education สำหรับฐานข้อมูล
มีงานต่าง ๆ ดังนี้

- ระบบงานขาย ณ จุดแคชเชียร์
- รายงานต่าง ๆ สำหรับการบริหารงานในส่วนหลังร้าน
- ระบบงานสต็อกสินค้า
- ระบบงานสมาชิก
- ระบบการจัดซื้อสินค้า

- ระบบเงินกู้

1.3.1.8 ทดสอบโปรแกรมระบบบริหารงานกิจกรรมสหกรณ์

1.3.1.9 จัดทำเอกสารประกอบโปรแกรมและคู่มือการใช้งาน

1.3.1.10 นำเสนอและเผยแพร่โปรแกรมระบบบริหารงานกิจกรรมสหกรณ์

วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

1.4 วิธีการศึกษา

ศึกษาจากงานกิจกรรมประจำวัน ของการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง โดยการสังเกต สอบถามจากผู้จัดการสหกรณ์ กรรมการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมสหกรณ์โดยตรง รวมถึงศึกษาเอกสารต่าง ๆ รายงานการประชุมประจำปี รายงานงบดุล เป็นต้น

1.4.1 แนวคิดและทฤษฎีในการศึกษา

ในการศึกษาได้ใช้แนวคิดและทฤษฎีในการศึกษา คำนวณ คือ วัฏจักรของกาพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle : SDLC) จากแนวความคิดของ DeMarco(1979) และ McMenamin and Palmar(1985) ซึ่งสัมพันธ์กับความคิดเดิมของ Yourdon Inc. ซึ่งเป็นบริษัทชั้นนำในเรื่องการวิเคราะห์ระบบแบบโครงสร้าง ดังนี้

1. ขั้นศึกษาเบื้องต้น
2. ขั้นวิเคราะห์และออกแบบ
3. ขั้นตอนออกแบบระบบและนำไปใช้
4. ขั้นติดตั้งระบบ
5. ขั้นทบทวน

1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการออกแบบและพัฒนาระบบ

1.5.1 ด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware)

ชุดไมโครคอมพิวเตอร์

CPU Pentium 4 1.8 GHz

RAM DDR 512 MB

Harddisk 40 GB

3.5" Floppydisk drive

CD-ROM 52X

15" SVGA Color Monitor

1.5.2 ด้านซอฟต์แวร์ (Software)

โปรแกรม Microsoft Visual Basic v.6

โปรแกรม personal Oracle 8 for Education

โปรแกรม Microsoft Windows 98

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1.6.1 ได้ระบบบริหารงานกิจกรรมสหกรณ์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ที่เหมาะสม และสามารถนำไปใช้งานได้จริง

1.6.2 เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริหารงานกิจกรรมสหกรณ์ ของสถานศึกษาอื่น ๆ ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

1.6.3 สามารถนำความรู้และปัญหาจากการพัฒนาระบบ มาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาระบบบริหารงานในการวางแผนนโยบายและกลยุทธ์ ของงานกิจกรรมสหกรณ์วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางต่อไปในอนาคตได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved